

PRINCIPATELE-UNITE.

DĂMBOVITIA

FOLIA POLITICĂ ȘI LITTERARĂ

Redactor Responsabil D. BOLINTINEANU.

Această foaie este de două ori pe săptămână... Prețul abonamentelor...

Abonajia se face la Redakție în Pasajul Român, iar prin distrikte la D. sekretari...

București, 27 Februarie.

Deputați noi.

Înainte de a vedea pe denștagii cei noi la lăkrarea organizărei leșislătrei, s'ar arăta o krtare asămna kolorilor politice...

Adănarea de față pare a se îmbrădișa s'ar kolori mai independinte de krt adănarea trekătz.

Table with 5 columns: Camera Elektivă din 1859 având din 74 denștagi, Ultra-Konservatori, Konservatori, Liberali, Ultra-Liberali. Rows show counts for two different camera sessions.

Estremele, aș încherkat în avest an o mare skădere, cheia che arătz șn progres în dreapta...

daka ar fi esistind, nș pot s'ar aib' niș o înrășire. Înșetșl kș înșetșl romăni ș vor de da kș viața...

Nș este însș tot asfel pentrș viața parlamentară. Istoria parlamentară așelor alte țeri ne dș de esemplș, mai mășlș fanșl dș-șeromș...

Nș șșim che role aș s'ar joache denștagii noștri. Kșnd gșvernșmintșl va propșne leșl asșentate kș nerșbdare de țarș, ne prinșipiș liberală...

Din noroșire romăniș aș înkș înkredere în adevărașii patrioșl mi în bșna jșdekatz a denștagilor, kș natimele a șnei zecimș de ambișioniș...

CRONICA.

Maș mășlș adminisiratori s'aș skimbat. Oamenș noi! iatz țel din țlșș strigțt țe...

vom da. Oamenș noi în administrăgie, mi lăkrășile vor merșe bine. Che se face toatz așea jșnime intelișentș...

Șșiriș mai noi, mi astș datș sigșre, așnșndș kș înșrșmșșl s'a șșskris. Așeasș șșuire este de natșrș s'ar dea țerilor vigoarea...

Kamera de față ni se țare mai bșnș de kșț țea desșșingatz. În zilele din șrșmș s'a ținșrit la Bruxelles o broșșrș...

Așeasș broșșrș se vede a fi trasș din țir-kșl soșietășdei Polono-Așștriache, che arșnkț kște o asemenea ideie...

Din feričire, lșmei în țenere mi a romănilor în țarte, lăkrășile nș se fak dșue...

bromșrile din Bruxelles niți dăne gazetele Austriace.

Bromșra ne promite un viitor strălucit, anșrudă-ne un Stat kș un principie venetik, mi kș sșzeranitatea Austriei. Șitș nșmał un lșkrș a zice, ka sș ne konvingș; starea Șngariei.

Prinșinatele sșferș sșzeranitatea Tșrșiei, ai kșrii sșnșșmi nș pot niči sș se amaze, niči sș kșmpere, niči sș faktș peami, niči sș intre în deri, fșrș a se anșnda mai n'ainte mi a da garanșii, mi înkș singșra nșmire de vasałi ři face sș romesakș; mi bromșra krede kș am fi atșt de fericiđi daka ne ar face sklavii șnși prinșine venetik, șe řnșșmi el ar fi sklavșl șnei pșteri ștreine!

Dar kredem kș am perde timșđl a trece în revistș aberađișnele așestii bromșri.

Noi romșnii nș pștem vorbi niči odatș mai bine de kșt atșnși kșnd vom vorbi ka strșbșnii nomtri

„Noi skrim istoria, nș ne kșrđi șe per,
„Či ne řnșđi de popoli kș sșbii de fer.“

Armele șele mai slabe vor șči sș anere derile romșnilor mai bine de kșt șele mai tarđi diskșrșșri.

Ori kare ar fi șotșriile areonarișlși Eșropean, ele vor fi inspirate de atışdinea romșnilor. Nșmał bromșra de la Bruxelles, vorbesșe fșrș sș đie sokotealș de voingđa nađiei romșne.

Niči o invașie ștreinș nș va mai pștea sș se faktș în așeste deri, fșrș sș řntșlneas-kș o anșrare. Prin șrmare niči o șotșriș de asemenea natșrș nș vor lșa pșterile, fșrș sș konsșlte voingđa nađiei romșne.

Rekșnoașșerea votșlși de la 24 Genariș a așigșrat pentș nșłt timi poziciđa politikș a derilor de la dșnșre. Resbelsi Italiei nș poate sș adșkș de kșt șnire așestor deri sșb domnitorșl aktșal, kș o singșrș kamerș mi un singșr minister. Așeasș șnire este řntrevșzștș řnșșmi de Konvendie, prin disuosiđiile sale relative la konformitatea leđilor řn ambele deri; mi anoi prin rekșnoașșerea votșlși de la 24 Genariș.

Prinșinele ștrein řnnlikș ideia de independentiđș absolștș. El este reșele șșveran, mi așeasș řrșmoașș poziciđe nș va emi din șolșđiea kestiei Italiene; ři din șolșđiea marei kestii a orientșlși al kșrii timi se pare řnkș depșrtat.

Dar sș lșșșm bromșrele sș vorbeasșș șeia șe le plășe; mi sș ne okșpșm mai bine de toate mijloașele șe ar pștea sș pșie nađia řn stare, de a avea o voingđș mi de a ř respekta. Și atșnși vom pștea zice, romșnii tui vor face datoria lor.

KEȘTIȘNEA ĐERANILOR

saș mai bine

Afranșarea Proprietșđei

PRIN EMANȘIPAREA ĐERANILOR.

(Șrmare)

Șn resșltat mare șe va emi din așeasș kombinacișne, va fi konstășđișneea komșnei, așeasș basș solidș a ori kșria șocietșđi. Nș este destșl de a dekreta komșna pentș ka sș fie komșnș řn fantș, trebșie řnkș ka o legștșrș komșnș sș řnșingș ne tođi membrii ei. Či anoi, kare este legștșrș mai ta-

re dekșt așeaa a așestși interes kolektiv mi solidar, ka fie-kare membrș al komșnei sș řmulineas-kș řndatoririle șe aș konstășitș, proprietatea řn mșinele lor.

Prin așeasta se afș foarte simșlifikatș řntrearea anășđilor. Reșivorii derilor Statșlși vor fi řnșrșinadi, strșngșnd řmpositele de a lșa kște o doșș-sure-zecișe, saș kște un trimestrș din kasa komșnalș, sșmele vșrsate řn ea ka predșl lșkrșlși pentș plata doșșnșzei mi a amortisementslși mi de ale dșșe la banka fonșierș. Și dakș sșmele gșsite řn kasș nș ar fi egale kș așeaa șe se datorește, toatș komșna va fi datoare de ale řndepłini.

Kș toate așeștea, đeranșl proprietar nș va pștea komșara nosł sistem kș așel nșmit boieresk. Ori kare ar fi raportșrile aparente șe se pare kș esistș řntre așeste doșș, mi kare nș s'aș pșstrat de kșt nșmał pentș a nș řntrodșșe skimbșri pșnșrasnișe řn običeirile đere, deosebirile sșnt adșnși mi esenșiale. Aișeaa nș este leșea kare dikteazș kondiđișniile, kșči leșea nș face altș dekșt sș pșne doșe prinșinișri řdrente mi korelative: řndatorirea de a vinde mi așeaa de a plști. Gșvernșmentșl adaoșe krearea șnși řnstiștș de kredit pentș a řnlesni lșkrșrea; dar kontraktșl de vřndere, predșl de kșmpșrare, kștimea de lșkrș kare reșpresintș așest predș, toate așește sșnt resșltatșl șnei trșnsakđișni řbere, ba řnkș đeranșl știe kș nș are de kșt un timi mșrșinit de lșkrș pentș a se plști de tot de datorie, fie-kare plștișe, șarșina řđi devine mai șmoarș, řind kș interesł de plștit skade progresiv kș kșt șnorește amortisementslș plștit. Așaa kșt, dakș ar gșsi řn așeasș řnvoialș șe-va kare sși adșkș aminte řnkș timșl trekșt poate, dakș este mșnșitor mi ekonom, va gșbi skșpșarea řđi de istov plștřnd mai řnainte de epocșle reșbșrșmentslși; lșkrș kare nș este kș nenșfiđș; kșči, řn mșlte đřntșri, đeranșl are mai mșłđi bani de kșt ar pștea krede řineva. (Va șrma.)

Domșle Redaktor!

Řn zilele trekște onorřndș-ne a đine o konversacișne řșridikș, kear řn medřnda onor. Trib. řlfor, sk. II. kș d-nș Ioan Manș, fostșl membrș al kșimșkșmiei de trei, așșra leșei de natșralizaciđe din reg. organik; d-lși era d'oninișne ka, ori-șe ștrein řiřnd řn đeara noaștrș mi vřřnd a komerșia, este destșl, a fi trekșt řn kornoraciđa komerșianđilor nomtri mi sșnșs la dșrile neste an pentș plata de natentș mi alte keltșeli orșșnenemti șure a deveni řntr'așește řndișen, fșrș drentșri politikș, dar řntřřnd řn toate așele drentșri șe le aș pșmřnteni nomtri komerșianđi mi řndștriamș, kș kșmpșrare mi vřndere, kear de nemșukștoare mi altele; řșstifikřndșmi oninișnea d-sale, ne alineatșl de la art. 379 org.

Noi mai resșndem ași d-lși Manș, peste řntrolkșđișneea șe am đřntș, kș kș o asemenea oniniș, se gșșemte řntřo flagrantș kontradiđișne kș sniřtșl mi litera leșei řitatș de d-lși pentș natșralizaciđe, de oare-șe admite ka prinșiniș legal, kș řtreinșl șe ar abđine un drent d'a se komerșia řn vřřstea aș V. sșnșrađitat, poate, din momentșl kșpștșređi așeștși drent, a kșmpșra kear mi nemșukștoare:

Motivșl, fșrș mșltș fraseologiș, este kș leșitorșl, stabilřnd řntr'așeșt art. 379 řinși alřncate, a lșat řrin fie-kare dispoziđișni řmparte, mi așaa prin al. V. řnvokat de d-nș Manș, de mi dș drent řtreinșlși a řntřa řn kornșl komerșianđilor nomtri mi řn toate drentșrile lor, de mi řntre drentșrile șe aș komerșianđii nomtri, figșreazș mi așela d'a kșmpșra nemșukștoare, de oare șe așeasta nși este oprit niči șnși komerșiant, kș toate așeștea řtreinșl nș se poate bșkșra d'așeșt drent kșmpșřřnd proprie-

tate teritorialș saș de șșnerșișe, nșmał pentș kș s'a pșnșșmșrat řn kornșl de komerșianđi, kș are o patentș mi se gșșemte sșnșs la dșrile de neste an kștre mșnșinalitate.

Dakș s'ar fi řitit de d-nș Manș dispoziđișniile al. III. art. 379, ar fi vřzșt negreșmit kș kșmpșrșrea de akaretșri (termensł kear al leșei) nș se akordș řtreinșlși, de křt nșmał křnd řntřinde a se natșraliza řn mare, řntřřnd řn drentșrile řivile mi řetșđenemti; iar nș mi křnd vine řn đearș nșmał pentș komerșiș mi řndștrish.

Din parte-ne, křnd vedem niște asemenea onoziciđișni, tinșřnd a anșla saș a paraliza o leșe esistenș, neanșrat řn detrimentsl nađișnei pentș kare ea este konfekđișnatș, zřșem, đřřndșne strikt de un minșiniș kșnoskřt řn drent: *toats lșmea řrebșe řvi mi kșnoașșe leșea, lex est idem scire, act debuișe act potuișe*, kș pșesșșnșre kș oninișđii nș voesk a face, řrin onoziciđișniile lor, de kșt o řntřakđișne leșei, meditatș de mai řnainte.

Dar řșșřnd la onarte esnșivitatea leșei řntř'așeasta, noi mai șșim kș ori-șe leșitor křnd kreș o leșe, řtřde prinșinal a realiza řntr'řnșa, șnșkon folositor nađii kșria o kreș.

Sș vedem dar, șe skon řșil ar fi așșt leșea desșre natșralizaciđe, dakș dșne oninișnea d-lși Manș, ar fi fost řșsat řn faktșlitatea ori-kșrșia řtrein, kșmpșrșrea pșmșntșrilor mi kaselor noaștre, řntr'așeasta kear, kș a abđřntș un drent de patentș mi s'a obligat la oare-kare dșri de neste an.

Noi șnșl, mșřtșrisim kș pșrere de reș, kș n'am fi vřzșt niči un skon řșil řntr'o asemenea leșe, ři din kontra o mare leșisne șe s'ar fi adșs konșrșđilor nomtri řn drentșrile lor, de oare-șe ar fi vřzșt ori řine, kș kș niči o grețate mi neste pșđia timi, Romșnii s'ar fi gșsit deposidadi de drentșrile lor sșnte strșmomemti, transformřndș-se đeara lor řntřo amestekștșrș de diferite nađișni, Austriakș, Rșșș, Tșrșkș, Franșezș, Angłș, etc. řntř'un kșvřnt un tșrn al řđi Babel.

Ne referim kș așeasș okazisne, la șeaa șe am zis đeja řn anii trekșđi relativ la natșralizaciđe, řn mai mșlte nșmere a le așeșei ři No. 4, 1858, No. 45-55 din 1859; mi mai adșogșm astș-zř kș, leșe pentș natșralizaciđe avem foarte bșnș, dar n'am așșt oamenř kare s'o aulice pșnș akșm; kasza este kș anlikștorii ei din trekșt, nș anșraș de lok drentșrile đere, eraș řnșiđi de ori-șe sentiment patriotik, deklaradi de inemřiđi ei, mi řn ostilitate kș řnșsa, gșřřnd așeasta mai konform kș interesele lor mi kș ale řtreinilor řrađi a ř lor șe ne sșgșrșmaș ne řnșetat.

Prřimřđi d-le Redaktor afekđișniile mele kordiale, kș kare am onoare, etc. etc.

Ioan I. Palș.

BIČIȘL POLIĐIȘNEȘK. *)

(Șrmare.)

— Řn Sentemvriș 1859, mș aflam la Galajđi, așzřsem adese-ori kș se đinea o mare șeveritate řn řrivřnda pașportșrilor mi kș řnkđionariș poliđienemti sșnt foarte mșłđșmřđi de astș okazisne kare le oferemte niște kșmti-gșri foarte mari. Șeveriđșile administraciđișniđ d'aș lok șnor pșrtșri neașzřte kontra tștșlor persoanelor ale kșror řrtișe nș sșnt řn regșlș. Este ka mi o křimș d'a řita formalitșđile řerște, dar o křimș kare se zice kș se șșfere, křnd pșvenitșl poate kșmpșra bșnele gradii ale řnkđionariilor. Așzřřnd din toate pșđile niște asemeni akșșri m'aș đșs sș řerșetes. Persoane bine informate m'aș așigșrat kș mai řn fiș kare zř sșnt mșlte řndivide ne kari le řmbrakș kș sila, fșrș altș formalitate de kșt o ordine a administratorișlși mi le arșnkș de șeal-altș par-

*) Vezi No. 51, skrișoarca kștre redakđișne řnșeřřřnd kș aste kșvřnte: Řn No. 32 al Dimboviđei este řitat, etc.

te a Dneprii, în trestie, fărz proviziuni, zue ori desuziaji de vestmintele lor. O asemenea tratare ne kare nă voim a o kalifika, pâne adosea în perikol vieađa a celor nenorociți mi face ne oamenii kare n'ăș pasporturile în regărb de aleargă înainte fankționarilor spre ale oferi o reskămptare.

— Șn nenorociți heran răs, din Gervernel d'Orel, Dimitre Antonof, fșuind de relele tratări ale stăpînăsbăi s'ăș, aș venit a-mi kărbta libertatea la Galadi. Ne avînd mijloace a se rekomanda bñne-voingei poliției lokale, aș fost inkis mi dănpă mai málte zile de tortură ce se întrebăingeaș în inkisorile moldovenetii, prin ordinea administratorisăi din 21 Septemvriș 1859 a fost transportat la frăntar (granitș), mi dat astorităđilor răseshi, kare nă l'ăș reklamă niči odată. Întrebăm dăne ce lepi, ordonange, tratate, konvențiune s'ăș prinčiniș morale s'ăș făkăt ačeastă?

— În Valaxia mi în Moldavia n'ăș fost niči odată motive serioase spre a đinea o mare severitate în privingă pasportelor, kă toate astea vedem kă păgere de răș kă mikanțibile în ačeastă, mandinște de rătînă mi de niște argșmente neîngelipibili, întristează inkă ačeste đere. Pe kănd în toate đerele Eșropei se silesk a desfiingă lepile asșpra pasportelor, aichi inventă măsșre noșe, kare în statșrile cele mai absolște ar fi respinse ka urea málst atărbătoare libertăđii individșale. În lăna lăi lăiș anșl trekăt, veniam din Moldavia la Băkșremti. La Fokșani ăerșră kă să mă dăk eș în persoană kă să iăș visa pasportisăi la administrățiune, am refăsat, ei aș insistat, am protestat o đindisposiđiune mi abia dănpă niște marī desbateri a visat pasportisă dănpă 24 ore de întăzriere. Din Fokșani părb în Băkșremti, distanđă de 12 poste, a trebăit să arăt de ont ori pasportisă. Vă rog ăitagi-mi o đeară znde să ai mai málte neajănsșri?... La Iamī se face visa la intrare în Orăș, doșă vise la poliđie pentă intrare mi emișre, visa la xatmanisă mi visa la bariere kănd emi. Străiniș afară de ačeste vise mai aș mi ne a konslatsăi. ăe lăks de măsșre fiskolo-inkisitorialii! săș ast raport Iamii n'are rivale. Știș kă aste măsșre vor afla apărbătorii printre ačei oamenii adăpađi din făntănele nekărate ale nebănielor despotice, dar nă krez ka ei să poată da kăvinte klassibili, afară de pasisnile lor, pentă a sșșđinea o asemenea instiđișne, kare inket, inket este lepdată în toată Eșropa. Vedegă Rășia, aș desfiingătoate barierele. Pođi strebate imperisă în toate părgile, făr' a arăta o singărb dată pasportisă. Vedegă Aștria, Aștria kiar, a desfiingătoate ačea mai mare parte din lepile asșpra pasportisărilor. Să nă mai vărbim de Englitera, de Șpania znde intri mi emiș din Stat făr'a presinta pasport. Să întrebăm nă mai ne apărbătorii astor lepi apărbătoare ce este avantajisă ce trape sovietașea din pasportisă mi ce neajănsșri nă întimăniș din kășsa lor? Ori kăt de părtinitor făr respinșal, konkiderea tot va fi kă desavantășiele sșnt mai marī de kăt avantajiele.

— În 1857, ne o kăldărbă foarte mare, trečeam ne dinaintea mičei niđe a Poliđiei din Galadi, de stălpisă kare arată ăentră niđe mi ne kare e șn fălinar, era legat kă o fănie de găt șn om kare părea kă-i pasă păđin de astă posiđișne. Ia veză, kăpetaiș eș, aș impins kalomnia, niň' a imita ne vagabonzii (sans culottes) mi strigărbile lor: „la fălinar.“ Întrebaș ne șn făkđionar de kășsa as-

tăi spektakșl. „E șn nebăniș“ imi respinșe kă ris nepăștor!

— În lăna lăi Martiș 1853, mă dășei la Monastirea ăernika, ka să văz ne Egșmen, il găsiș într'o kărtă a monastirei; străbătinđo văzăiș șn om legat de șn arbăre, — kăm ne apărbărbăm de el inkens a đeme m'ă se văita de relele tratări ce sșferia. Egșmenisă se întoarse spre zănl din ăei ce ne șrma mi zise kă ăel mai mare sănpă reče: „Đăđegivă de kemađi ne părinte Ioan mi zičegăi să vie să ăiteaskă kăte-va răgăzișni astă om.“ Întrebaș ne Egșmen ăe este, el imi făkă kărbce mi mi zise: „D-zăș să'l ierte mi să skăadă ne drakșl din el.“

În lăna lăi Maiș anșl trekăt, mă aflam în vliđa mare din Iamī, în fača ospelisăi Kinder. — O biată bărbărbă đigankă trečea ne vliđă kă șn paner de frăpi, în ačel moment o trășărbă trekănd kă renezičisne răstărbă ne bărbărbă mi trekă neste kornisă ei. Alergăi — doi jendarmi era akolo, ziseș zășia să dăkb ne ačea nenorociș femeisă la suitalisă Șăntisă Șniridon, kare e la 200 de panisă de akolo. „Lasă-mă, domășle, mtiș eș ăe să fak“ imi respinșe el, apoi întorkăndă-se kătre ačea femeisă îi zise ameninđăndă-o kă bastonisă: „skoală, ăioarbă, mi vino kă mine la poliđiș.“

— Pe kănd mă aflam la Băkșă, în 1858, vizităisă meș avă ideia d'a treče Siretsă, lărbănd kă dănsăl o pereke de xamări. Făkăi kănoskărb ačeastă astorităđii. Dănpă kăte-va zile întilnesk ne poliđaiș mi-l întreb desăre vizităisă mi xamări. „Nă te teme domășle, imi respinșe, le om găsi, am lăat eș măsșre, am inkis ne konii mi ne nevasta vizităisă!“

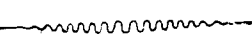
Am păștea șrma, dar parkă asz sșmă de persoane strigănd: ăe vrea kă noi Domășl ăstă, ne sșșne niște lăkrări ne kare le vedem în toate zilele mi vrea să ne întregărbă în măreăđa konvențiune a ačestei skări đigantice kare trebăe să kondăkb ne tođi Romăniș în raiș. Aveđi dăntate, dar trentele ačelei skări sșnt niște evenimente de toate zilele, în anaringă neinsemăntoare, dar kare fak feričirea saș nenorocișea vieđei. E mai bine să ne okărbăm kă lăkrărele cele miče, kă ăi cele marī ne kare istoria le inkăpistră, nă sșnt de kătefekțisă, resșlatsă astor lăkrări miči în anaringă. Marea mi maiestoașă Đăpăre se komășne de miđ de rășleđe, ne kare đeografia nă le însemnează. . . . ăine vrea nă mai lăkrări marī, nă face niči odată nimika.

Șper, D-le Redaktor kă-mi veș sakrifika kăte-va koloane din ziarisă d-tale; dăkb ačeastă păblikare va skăti kăte-va persoane saș măkar zăna de niște rele tratări skonșl meș e îndenlinit.

Prinemte, Domășle, etc. etc.

P. I.

1860, 9 Fevrsar. Băksreuti.

PĂȘĂRICA.

(doină.)

Lăna neste măngăi zimbea,
Koama'n aer skășăra
De arăntisă silfilor;
Fărbăiorii stelelor,
Kănd măndrăđa pomilor,
Pășărika nonșilor,
P'o krakă se legăna
Și Elenei kăvănta:
— Șnde'i măndrășl teș ișbit,

Pe ăe đermări a pornit,
Șășne tărbărbă domășle
La a nonșii zănbliđă,
Kă am arini sbărbătoare,
Așrele sărioare
Și de'i sșșne znde este,
Adăčeoisă de dănsăl veste.
— Șăđi sșșn dragă sărioarbă
Kă fok de la inimioarbă:
El e dăș la bărbălie
Kă vin Tărbăi kă robie;
Đăte, dragă sărioarbă
Ka găndisă ăe mă omoarbă,
Pănlă kăpă Oltisăi,
Pănlă mală Istrăisăi,
Kă-akolo e măndrășl meș
Adjăstăiar Đămnezeș,
Akolo'i kă omșile
De'mi rărbăne zilele,
In fađa geamiilor,
Tărbăilor părbănilor!
Đăte dragă pășărikă,
Sărioarbă mititikă,
Kă frămoasă kolivie
Oi kăta eș în domășle,
Și într'insa mi te-oisă đine
Părbă se nontează bine,
Și se kălkă xodimorii,
Și se 'ntoarbă vărbătorii,
Ka să nă mi te omoare
Pe kărbășă la răkoare!
Nă mai noantea 'đi oisă da drămășl,
Să te dă ăi săđi vezi măndrășășl,
Și se'i dăi a ta găribă
De dălbăđă păikșliđă.,,
Și Elena kăm zičea
Pășărika sărbăta,
Kale bărbă îi șra
Și în noante drămăș 'i da,
Și kă okii o șrma
Părbă ăe n'o mai vedea;
D'șn sșșnin dăłă de đor,
Săltă sinqi bărbăior,
La ikoană s'arănkă,
Și kă lakrime răga.

II.

Pășărika 'n dor sbăra,
Niči văntisă n'o întrečea,
Trečea dăłbe dămbărbăvoare
Kă frămoase zănișoare,
Trečea limpede isvor
ăe pănbăea în flori de dor;
Vedea măndre pășărele
Kă săltă ne rămărele,
Și ea niči nă resșăa,
ăi ka găndisă tot sbăra.
Șnde ana Oltisăi,
Șnară mală Istrăisăi,
Kă vset sșpămăntător
ăe ne zămle de fiior,
Pășărika se onrea,
P'o krakă se odixnea,
Și din znda Oltisăi
Știnăea setea sborbăsi.
Dar d'odată ăe vedea
Și kă jale ăișinea?...
Omșile părbănilor
Ka măldimeea stelelor,
Kă șrbă se pornea,
Kă romăniș să isbea.
Tot pămăntisă bărbăea,
Prafă'n aer se 'păłđa,
Făłperile șerăpăea,
Tărbărele detsna;
Ka torentele de ploae

Kărpea sârpele miroae,
Pe kămnia vuntejită
De kadavre-akoperită.
Apele kârș'ni oprea,
Kă sârpe s'amesteka,
Și zrla, țrba, sușma,
În apoi kârș'ni lăa
De țrpie îngrozite,
Și ka para de romite.
Peut la pent mi se lănta,
Armele le fșlțera,
Și isbind amar trăsnea,
Moartea ka gândsl kosea
Tođi fșgarii nekieza,
Și pământsl sușbera;
Era Tșrçii mi de mi,
Dar romăni pșđinte:
Șnș abea ajșnșea
K'o sștș d'a se lănta,
Și ama ei kăm era,
Pe pșđni îi sușbera;
Dar mi dșnșii asçenta,
Și'n çerea d'a se trșpea;
Pșđrika kăm vedea,
Arinele 'mi întindea,
Și d'odatș çe sșra,
Ea niçi kș se mai vedea!

III.

Zioa, fiika soarelșii,
Lșsa sîns somnșlșii,
Și în çer ea kăm zîmbea,
Întșnerekșl fșpea;
Ziore dalbe mi voioase,
Kă dșlçl raze așroase,
Sșra p'arini de zefir
Kă kosidele de fir.
Și 'nșmșlta kă florl de krin,
Al çerșlșii drag senin.
Dar Elena kând vedea
Çerșl kă se rșmenea,
Se skșla din mândrș pat,
Și 'mi emia din palat
Kă șn kând de fetișoare,
Frșmșmele zinioare,
Și pornea peste kămni
Kă florl rșmene mi vii;
Lșaș rosa dșpe florl,
Se sușla ne obrșjiorl,
Rșkorea frșmosșl sîn
Kă floricele de krin,
Și la krșçe se oprea
Kă toate se înkina,
Kând Elena ridika
Okii mi la çer kșta
De odatș ea vedea
Pșđrika kă venea,
Și șn vșltșr krșd țrbat,
K'o gonea înfriat;
Elena atșnçl striga,
Vșltșrșl însșimșnta
Și departe 'l gonea;
Pșđrika se lșsa
Și Elenii mșlçșmea,
Kă viada 'i a skșpat,
De vșltșrșl 'nfriat.
— O frșmoasș zînlidș,
Dșlçe, tenerș domniđș,
Zis'ađ mândra pșđrikș
Sșrștșnd gșridaș mikș,
Merçl ne çermșl șnde bate
Pșđni ne al teș frate,
Kă omtire de fșkșl
Strînsș de prin aste vșl,
Merçl dș'i țr șn ajștor,
Fșl d'al fi birșitor,

Kă pșđni sșnt ka earba
Ka stelele mi ka frșnza,
Domniđa kăm așzea,
Ka çeara îngșlbenea,
Okii negrii rozra
Lakrimi sîns de'i skșlda;
Pșrșl lșng fștșrștor,
Skștșra florile'n sșor,
Tođi fșkșl adșna,
Ostaml mândrii de'i fșçea,
Și în ziorl de dimineadș
Kând a nouçl dșlçe çeadș,
Sșrștș rșmene florl
Kă sșave lșkrimiorl,
Ka șn vis de vitejie
Merçea oastea ne kămnie,
Merçea zi, merçea mi noante
Îndemșnd-o sfinte moante,
De Istrș s'arșonia,
Larma lșntei așzia,
Toatș oastea s'amindea,
Fșriea o kouindea,
Dar bççismșl resșna,
Semșl lșntei detșna!...

IV.

Prekșm Oltș'n vijelie
Se arșnkă kă țrgie,
Sdrobind malșri înpetrite
Și de brazl akoperite,
Nisimșnd steișri de neatș
Kă pștereai ne 'nfrșnatș;
Bșbșind kă 'nfșriare,
Restșrșnd fșrș 'mșkare
Tot çe 'n kale întlșnesçe,
Tot çe 'n malșri îi zîmbesçe;
Ast-fel romșna ostire,
Ka șn vșnt de zșrimire,
Peste pșđni pșpșdesçe,
Și în Istrș'i pșvșlesçe.
Domșl çerl tot çe vede
Kă okii, nș'i vine a krede,
Kăm Elena o kouilș,
Din palate o zambilș,
Ka șn zeș de vitejie
Sș se lșnte 'n bștșlie.
În gândșri perđst plștesçe
Dar glass... îl domiresçe:
E Elena çea frșmoasș,
D'albș stea din çer aleasș!
Domș atșnçl din kornș sșnș,
Oastea 'n ureajmș se adșnș
Și ne Tșrçl mi 'çl isbi
De șnde mi se gșndea.
Arma varșș a ei țrpie,
Tot e ulin de grozșvie!
Soarele în norl s'askșnde
Și ne el groaza pștrșde;
Sșnșele 'n rîșri se varșș,
Kămniea e înekatș,
Fșgarșl skșldat în așr,
Fșçe ka țrbat balășr;
Lșșndș'mi sșpșni'n sșnçe
Viada amar a-mi stinçe!
Kad pșđni fșrș seamș,
Par'kă çerșl îi blestemș,
Kapl, ostaml nș se aleçe,
Pe tođi moartea îi kșleçe.
Steagșl çerl se înalđș,
Ka șn soare peste çeadș,
Fłtșrșnd birșitor
Pe arini de vșnt șmor,
Krșda lșntș se alinș,
Tođi pșđni se înklinș
Kă genskii la pșmșnt,
P'al mândriei lor mormșnt!!

V.

Ka 'ntr'șn vis de vitejie,
Vin romșni ne kămnie,
Legșnd vșntsl șmor,
Pșrș lor fłtșrștor;
Tođi pșđni ulin de langșri,
Îi șrmeazș kșrdșri, kșrdșri;
Soarele din çer revarșș
O kșnșș çe se lasș;
Peste kinșl bșlșior
Al Elenii, rșmitor,
Kare falnikș merçea
Kă domș alțșrea,
În fruntea ostamilor,
Smeilor, vitejilor.
Pșđrika 'n dor sșra,
Pe Elena sșrșta,
Kând ne rșmeni obrșjiorl,
Kând ne negrii okimorl
Kând ne roze bșzîmicare,
Kând ne sînsl, dșlçe floare.

1860 Iansariș.

URZICĂRII.

Kămștariî așzind kă prin mijlocișea în-
pșmștșlșl naçional, are sș se faktș o bankș
aș çotșriț sș înpșmște fșrș dobșndș ne de
pștaçii çe vor fi kontra înpșmștșlșl.

Konservatorșl apșkă ne *Romșnl* la soko-
tealș pentș çe nșmai el, çe se zîçe jșrnal li-
beral, nș vorbesçe de kestia pșprietșde. A
faye açeastș întrebare dșpe aleçerl, nș 'mș
mai are lokșl ei.

Romșnl pștinde kă foile çe aș komb-
tșt deșfiîngarea adșnșrei sșnt çele liberale
Konservatorșl înkă a kombtșt' o mi nș o pș-
ne la nșmș.

Kabinetșl de zoologiș de la Iaml se va
okșpa în anșl açeșta kă stșdișl *gșuaçilor*. Çe-
le d'întșiș lșkrșri aș dovedit kă açeastș bo-
lș pșvine din țrșrșrarea venișlșl.

Konservatorșl Progresist kontinșș sș a-
pere *pșprietatea* în kontra *lșksștetor*, çe sî-
gșre o ameniđș de primșvarș.

INȘIÎNȚARE.

Sș înkriazș de la Sf. George
anșl kopent, kasa D. Stepiad de
la intrapea gșrdiniî Çișmeçișlșl,
koloarea Berde, împarte s'aș în
total, doșș etape, vre-o trel-zel
înkșperl, graçd mi moçron. Sș
vinde kă totșl; Doritorii sș pot în-
çeleçe kă pșprietarșl în ori çe zl